

Czwartek, 25 lutego 2016 r.

P8_TA(2016)0066

Sytuacja humanitarna w Jemenie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie sytuacji humanitarnej w Jemenie (2016/2515(RSP))

(2018/C 035/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Jemenu, w szczególności rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie sytuacji w Jemenie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie w sprawie ataku na klinikę Lekarzy bez Granic w Jemenie wydane w dniu 10 stycznia 2016 r. przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federikę Mogherini oraz komisarza ds. pomocy humanitarnej i zarządzania kryzysowego Christosa Stylianidesa,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie wznowienia rozmów w sprawie Jemenu prowadzonych pod auspicjami ONZ oraz wspólne oświadczenie w sprawie Jemenu wydane w dniu 2 października 2015 r. przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federikę Mogherini oraz komisarza ds. pomocy humanitarnej i zarządzania kryzysowego Christosa Stylianidesa,
 - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych dotyczące Jemenu, w szczególności konkluzje z dnia 20 kwietnia 2015 r.,
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Jemenu, w szczególności rezolucje nr 2216 (2015), 2201 (2015) i 2140 (2014),
 - uwzględniając oświadczenia rzecznika Sekretarza Generalnego ONZ z dnia 10 stycznia 2016 r. oraz z dnia 8 stycznia 2016 r. w sprawie Jemenu,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że obecny kryzys w Jemenie wynika z tego, iż kolejnym rządów nie udało się zaspokoić uzasadnionych dążeń narodu jemeńskiego do demokracji, rozwoju gospodarczo-społecznego, stabilności i bezpieczeństwa; mając na uwadze, że to niepowodzenie stworzyło warunki do wybuchu gwałtownego konfliktu z powodu nieudanej próby utworzenia pluralistycznego rządu i uczciwego podziału władzy oraz z powodu ciągłego braku reakcji na liczne napięcia międzyplemienne w kraju, powszechny brak bezpieczeństwa i paraliż gospodarczy;
- B. mając na uwadze, że kierowana przez Arabię Saudyjską interwencja wojskowa w Jemenie, której domagał się prezydent Jemenu Abd Rabbuh Mansur Hadi, w ramach której użyto bomb kasetowych objętych międzynarodowym zakazem, doprowadziła do katastrofalnej sytuacji humanitarnej w całym kraju, co ma poważne konsekwencje dla całego regionu i stanowi zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego; mając na uwadze, że pierwszą ofiarą aktualnej eskalacji działań militarnych jest jemeńska ludność cywilna, już i tak żyjąca w ciężkich warunkach;
- C. mając na uwadze, że rebelianci Huti rozpoczęli oblężenie Ta'izz, trzeciego co do wielkości miasta Jemenu, utrudniając dostarczanie pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że według zastępcy sekretarza generalnego ONZ do spraw humanitarnych i koordynatora pomocy kryzysowej Stephena O'Briena uwięzieni w tym mieście cywile, których jest około 200 000, pilnie potrzebują wody pitnej, żywności, opieki medycznej i innych ratujących życie form pomocy i ochrony;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0270.

Czwartek, 25 lutego 2016 r.

- D. mając na uwadze, że od początku konfliktu zginęło już co najmniej 5 979 osób, z czego prawie połowa to cywile, a 28 208 osób zostało rannych; mając na uwadze, że wśród ofiar są setki kobiet i dzieci; mając na uwadze, że skutki humanitarne dla ludności cywilnej, jakie niosą ze sobą walki toczone między różnymi ugrupowaniami bojowników, naloty bombowe i przerwy w dostawach podstawowych usług, osiągają zatrważające rozmiary;
- E. mając na uwadze, że według wydanej w listopadzie 2015 r. publikacji „2016 Humanitarian Needs Overview” 21,2 mln ludzi (82 % populacji) potrzebuje obecnie jakiejś formy pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że według szacunków prawie 2,1 mln osób jest niedożywionych, z czego ponad 1,3 mln dzieci cierpi na poważne, ostre niedożywienie;
- F. mając na uwadze, że UE zapewniła 52 mln EUR nowej pomocy humanitarnej w celu rozwiązania kryzysu w Jemenie i zaradzenia jego skutkom w Rogu Afryki w 2015 r.; mając na uwadze, że UE przeznaczy do 2 mln EUR na utworzenie oenzytowskiego mechanizmu weryfikacji i inspekcji żeglugi handlowej do Jemenu, ułatwiając tym samym niezakłócony przepływ towarów handlowych i pomocy humanitarnej do Jemenu;
- G. mając na uwadze, że według licznych źródeł ataki lotnicze prowadzone w Jemenie przez koalicję wojskową pod kierownictwem Arabii Saudyjskiej mają na celu obiekty cywilne, w tym szpitale, szkoły, sklepy, magazyny zbóż, porty oraz obóz dla przesiedleńców, co wyrządziło poważne szkody w podstawowej infrastrukturze służącej dostarczaniu pomocy i przyczyniło się do poważnego niedoboru żywności i paliwa w kraju; mając na uwadze, że w dniu 10 stycznia 2016 r. w północnym Jemenie został zbombardowany szpital wspierany przez Lekarzy bez Granic (MSF), w wyniku czego zginęło co najmniej sześć osób, kilkanaście osób zostało rannych, w tym pracownicy MSF, a infrastruktura medyczna uległa poważnym zniszczeniom; mając na uwadze, że jest to najnowszy z szeregu ataków na placówki medyczne; mając na uwadze, że wiele zabytków i stanowisk archeologicznych również zostało bezpowrotnie uszkodzonych lub zniszczonych, w tym część starówki Sany, która należy do światowego dziedzictwa UNESCO;
- H. mając na uwadze, że ze względu na ograniczoną przepustowość portów, wynikającą ze zniszczonej infrastruktury i urządzeń, do kraju przedostaje się jedynie 15 % paliw w stosunku do poziomu sprzed kryzysu; mając na uwadze, że według zintegrowanej klasyfikacji bezpieczeństwa żywnościowego (Integrated Food Security Phase Classification (IPC)) opracowanej przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa osiem prowincji, tj. Sada, Hadżdża, Al-Hudajda, Ta'izz, Ad-Dali, Lahidż, Abjan i Hadramaut, znajduje się obecnie w sytuacji kryzysowej pod względem bezpieczeństwa żywnościowego;
- I. mając na uwadze, że według organizacji Save the Children w co najmniej 18 z 22 prowincji w kraju szpitale zostały zamknięte lub doznały poważnego uszczerbku w wyniku walk lub braku paliwa; mając na uwadze w szczególności, że zamknięto 153 ośrodki zdrowia, które dostarczały żywność ponad 450 000 dzieciom zagrożonym niedożywieniem, oraz 158 przychodni odpowiedzialnych za zapewnienie podstawowej opieki zdrowotnej dla niemal pół miliona dzieci w wieku poniżej pięciu lat;
- J. mając na uwadze, że według UNICEF-u konflikt w Jemenie ma także poważny wpływ na dostęp dzieci do edukacji, która jest praktycznie niedostępna dla prawie 2 mln dzieci, ponieważ zamknięto 3 584 szkół, czyli co czwartą; mając na uwadze, że 860 z tych szkół jest częściowo zniszczona lub służy za schronienie dla osób przesiedlonych;
- K. mając na uwadze, że w dniu 15 grudnia 2015 r. ogłoszono zawieszenie broni w całym kraju, po czym powszechnie je łamano; mając na uwadze, że rozmowy pokojowe prowadzone przez walczące strony w Szwajcarii w połowie grudnia 2015 r. nie doprowadziły do przełomu umożliwiającego zakończenie konfliktu; mając na uwadze, że wznowienie prowadzonych pod egidą ONZ rozmów pokojowych pod auspicjami specjalnego wysłannika ONZ do Jemenu Ismaila Oulda Szejka Ahmeda, zaplanowane na 14 stycznia 2016 r., zostało tymczasowo odłożone ze względu na kontynuację przemocy;

Czwartek, 25 lutego 2016 r.

- L. mając na uwadze, że sytuacja w Jemenie niesie ze sobą poważne zagrożenie dla stabilności w regionie, w szczególności w Rogu Afryki, regionie Morza Czerwonego i całego Bliskiego Wschodu; mając na uwadze, że Al-Kaida Półwyspu Arabskiego (AQAP) wykorzystwała pogorszenie się sytuacji politycznej i stanu bezpieczeństwa w Jemenie, rozszerzając zasięg swej obecności oraz zwiększając liczbę i skalę zamachów terrorystycznych; mając na uwadze, że tzw. Państwo Islamskie (ISIS)/ Daisz ugruntowało swoją obecność w Jemenie i dokonało zamachów terrorystycznych na meczety szyickie, w wyniku których zginęły setki ludzi;
- M. mając na uwadze, że stabilny i bezpieczny Jemen, z prawidłowo działającym rządem, ma kluczowe znaczenie dla walki z ekstremizmem i przemocą w regionie i poza nim, a także dla pokoju i stabilności w samym Jemenie;
- N. mając na uwadze, że państwa członkowskie UE od początku wojny zezwalają na transfer broni i innego sprzętu do Arabii Saudyjskiej; mając na uwadze, że takie transfery stanowią naruszenie postanowień wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB w sprawie kontroli wywozu broni, które wyraźnie wyklucza możliwość wydawania przez państwa członkowskie zezwoleń na wywóz broni, jeżeli istnieje wyraźne ryzyko, że technologia lub sprzęt wojskowy przeznaczony do wywozu będzie użyty do popełnienia poważnych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego oraz do osłabienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionie;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie drastycznym pogorszeniem sytuacji humanitarnej w Jemenie, która charakteryzuje się powszechnym brakiem bezpieczeństwa żywnościowego i poważnym niedożywieniem, masowymi atakami na ludność cywilną, personel medyczny i pracowników organizacji pomocowych, a także niszczeniem infrastruktury cywilnej i medycznej w wyniku konfliktu istniejącego wcześniej w tym kraju, nasilenia ataków z powietrza ze strony koalicji pod przywództwem Arabii Saudyjskiej, jak również walk na lądzie oraz ostrzałów, prowadzonych mimo wciąż ponawianych apeli o zaprzestanie wrogich działań; głęboko ubolewa nad ofiarami śmiertelnymi spowodowanymi konfliktem oraz nad cierpieniem osób zaangażowanych w walkę, i składa kondolencje rodzinom ofiar; potwierdza swoje zobowiązanie do dalszego wspierania Jemenu i narodu jemeńskiego;
 2. wyraża głębokie zaniepokojenie atakami lotniczymi prowadzonymi przez koalicję pod przywództwem Arabii Saudyjskiej i nałożoną przez nią blokadę morską Jemenu, co spowodowało tysiące ofiar śmiertelnych, pogłębiło destabilizację Jemenu, niszczy fizyczną infrastrukturę tego kraju, doprowadziło do niestabilności, którą jest wykorzystywana przez organizacje terrorystyczne i ekstremistyczne takie jak ISIS/ Daisz i AQAP, oraz doprowadziło do pogorszenia już i tak krytycznej sytuacji humanitarnej; zdecydowanie potępia też brutalne i destabilizujące działania podejmowane przez Hutich, którzy są wspierani przez Iran, w tym oblężenie miasta Ta'izz, które ma również tragiczne konsekwencje humanitarne dla jego mieszkańców;
 3. podkreśla potrzebę prowadzenia skoordynowanych działań humanitarnych pod kierownictwem ONZ oraz wzywa wszystkie państwa, aby przyczyniły się do zaspokojenia potrzeb humanitarnych; wzywa wszystkie strony do umożliwienia dostaw pilnie potrzebnej żywności, leków, paliwa i innej niezbędnej pomocy za pośrednictwem ONZ i międzynarodowych kanałów humanitarnych, aby zaspokoić pilne potrzeby ludności cywilnej cierpiącej z powodu kryzysu, zgodnie z zasadami bezstronności, neutralności i niezależności; apeluje o przerwę w walkach ze względów humanitarnych, aby umożliwić dostarczenie Jemeńczykom ratującej życie, pilnie potrzebnej pomocy; przypomina, że w związku z tym należy poprawić dostęp statków żegluj handlowej do Jemenu;
 4. wzywa wszystkie strony do przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa praw człowieka, do zapewnienia ochrony ludności cywilnej i powstrzymania się od bezpośrednich ataków na infrastrukturę cywilną, w szczególności na obiekty medyczne i systemy zaopatrzenia w wodę; domaga się niezależnego dochodzenia w sprawie wszelkich zarzutów nadużycia, tortur, nieprzypadkowych zabójstw ludności cywilnej i innych naruszeń międzynarodowego prawa praw człowieka oraz międzynarodowego prawa humanitarnego;
 5. przypomina wszystkim stronom, że szpitale i personel medyczny podlegają szczególnej ochronie na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego oraz że celowe ataki na ludność i infrastrukturę cywilną są zbrodnią wojenną; wzywa do przeprowadzenia bezstronnego i niezależnego dochodzenia w sprawie wszystkich domniemych naruszeń międzynarodowego prawa praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, w tym niedawnych ataków na infrastrukturę i personel humanitarny; wzywa wszystkie strony do poszanowania praw człowieka i swobód wszystkich obywateli Jemenu oraz podkreśla znaczenie, jakie ma poprawa bezpieczeństwa wszystkich osób uczestniczących w misjach pokojowych i humanitarnych w tym kraju, w tym pracowników organizacji pomocowych, lekarzy i dziennikarzy;

Czwartek, 25 lutego 2016 r.

6. wzywa UE, aby skutecznie promowała przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego, zgodnie z odnośnymi wytycznymi UE; podkreśla w szczególności, że w trakcie dialogu politycznego z Arabią Saudyjską UE powinna podkreślić konieczność przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego, a jeżeli taki dialog nie przyniesie wyników, powinna ona rozważyć możliwość zastosowania innych środków zgodnych z wytycznymi UE w sprawie promowania przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego;
 7. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel do podjęcia inicjatywy mającej na celu nałożenie embarga UE na dostawy broni do Arabii Saudyjskiej ze względu na poważny charakter tych zarzutów oraz fakt, że dalsze wydawanie zezwoleń na sprzedaż broni do Arabii Saudyjskiej byłoby sprzeczne ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r.;
 8. uważa, że Arabia Saudyjska i Iran stanowią instrument rozwiązania kryzysu i nalega, aby obie strony pracowały pragmatycznie i w dobrej wierze z myślą o zakończeniu walk w Jemenu;
 9. podkreśla, że jedynie polityczne, globalne i będące wynikiem negocjacji rozwiązanie może przywrócić pokój, zachować jedność, suwerenność, niepodległość i terytorialną integralność Jemenu; wzywa wszystkie strony do możliwie najszybszego wszczęcia – w dobrej wierze i bez warunków wstępnych – nowej rundy negocjacji pokojowych pod auspicjami ONZ, obejmujących rozwiązanie sporów w drodze dialogu i konsultacji, odrzucenie aktów przemocy w celu osiągnięcia zamierzeń politycznych, powstrzymanie się od prowokacji i wszelkich jednostronnych działań zagrażających politycznemu rozwiązaniu konfliktu; popiera wysiłki specjalnego wysłannika ONZ Ismaila Oulda Szejka Ahmeda na rzecz rozmów pokojowych prowadzonych przy pośrednictwie ONZ w oparciu o inicjatywę Rady Współpracy Państw Zatoki, wyniki Konferencji Dialogu Narodowego oraz odnośne rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ, w szczególności rezolucje nr 2140 (2014) i 2216 (2015);
 10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, sekretarzowi generalnemu Rady Współpracy Państw Zatoki, sekretarzowi generalnemu Ligi Państw Arabskich oraz rządowi Jemenu.
-